

Arnon Grunberg

Aangifte

Aangifte

Geachte burgemeester, geacht gemeentebestuur, geachte volksvertegenwoordigers, mijn naam is Danuta Kalinowska, ik ben 24 jaar en geboren en getogen in onze mooie stad. Mijn moeder heet Hildegarda Kalinowska en mijn vader was Ferdzik Kalinowski, die helaas bij een tragisch auto-ongeluk op weg naar Warschau in de winter van 2007 is omgekomen. Officieel heette hij Ferdynand, maar hij werd door iedereen Ferdzik genoemd en op zijn grafsteen staat ook Ferdzik. Voor mij heeft hij nooit anders geheten dan Ferdzik. Ik ben enig kind en om redenen die ik hier niet uit de doeken kan doen zorg ik voor mijn lieve moeder Hildegarda, die verder geen familieleden in Lublin heeft en ook niet in de buurt van onze stad. Met de broer van mijn vader, mijn oom Pawel, heeft ze al het contact verbroken.

Ik schrijf u deze brief vanwege een voor mij en mijn moeder zeer onaangename aangelegenheid en ik hoop dat u de tijd wilt nemen om deze brief in alle rust te lezen. Uiteraard ben ik graag bereid alles mondeling toe te lichten, mocht dat nodig zijn, en ook mijn moeder heeft het een en ander te vertellen over de nare gebeurtenissen, al hoop ik dat u rekening houdt met haar gezondheidstoestand.

Ik heb een opleiding gevolgd tot secretaresse en ik kan Engels en Duits. Volgens velen heb ik een talenknobbel. Nu ben ik Spaans aan het leren. In de zomer van 2009 zijn mijn moeder en ik naar Barcelona gevlogen en daar hebben we genoten van de musea en het eten. Helaas werd op de boulevard ons fototoestel uit mijn handen gegrist door een onguur Afrikaans type. We waren dan ook blij toen we weer terug waren in onze stad. Mijn moeder zei: 'Ik ga nooit meer naar Spanje, hier in Lublin is alles wat we nodig hebben.' Daar ben ik het mee eens. Zoals het klokje thuis tikt, tikt het nergens.

Aangezien ik vanwege de gezondheidstoestand van mijn moeder alleen parttime kan werken geef ik af en toe rondleidingen door onze mooie stad om wat bij te verdienen. Zoals u weet komen de meeste toeristen in de zomer, bang als zij zijn voor een vlokje sneeuw en een beetje vrieskou. Wij inwoners van Lublin houden van de sneeuw en de kou en mijn moeder zegt altijd: 'Lubliners worden hard van de kou.' Zo is dat.

Mijn lieve vader, God hebbe zijn ziel, die in de nacht van 21 op 22 januari 2007 door een vrachtwagen tegen een boom werd gedrukt op weg naar Warschau, was de beste gymnastiekleraar van Lublin. Velen van u zullen zich hem nog herinneren. Hij was niet alleen gymnastiekleraar, maar ook de coach van het meisjesvolleybalteam in onze stad en zo heeft hij veel vrienden gemaakt. Hij was de meest godsvruchtige persoon die ik ooit heb gekend. Hij hield van drinken, hij stookte zelf brandewijn, maar zelfs als hij dronken was, bleef hij godsvruchtig en riep hij Maria aan. Maria heeft hem nooit in de steek gelaten, behalve dan in de nacht van 21 op 22 januari 2007, maar dat kwam door een vrachtwagenchauffeur uit Wroclaw, een goddeloze man die dacht dat hij er zich vanaf kon maken met een bosje rozen. Mijn moeder heeft die rozen meteen bij de vuilnis gezet. Daar zijn wij niet van gediend.

Geachte heren, hoe is het mogelijk dat Wroclaw de Europese Culturele Hoofdstad zal worden en Lublin niet?

Zoals u ongetwijfeld weet, en nu kom ik op de reden van mijn brief, maar het is van het grootste belang dat u begrijpt hoe onze familie-situatie is, en mijn lieve moeder vraagt mij u door te geven dat wij nog nooit een boete hebben gehad. Zelfs mijn vader, die toch van drinken hield, heeft nooit een verkeersovertreding begaan. Wij hebben ons altijd aan de wetten gehouden, ook als de wetten ons niet aanstonden. Zoals u ongetwijfeld weet is deze winter een Nederlandse schrijver op bezoek geweest in onze stad. Arnon Grunberg.

Het precieze doel van zijn bezoek weet ik nog steeds niet. Ik ben maar een eenvoudige vrouw en ik doe wat mij gevraagd wordt. Vooral omdat ik momenteel zonder werk zit. Mijn oom Pawel had mij als secretaresse ingehuurd voor zijn import- en exportbedrijf Best Global Tools maar u weet ongetwijfeld hoe dat is afgelopen en mijn moeder en ik hebben het contact verbroken met mijn oom en ik heb besloten me te concentreren op toeristen, want toeristen liggen me meer dan de import en de export. Dat zegt mijn moeder ook. Ik was dan ook blij dat een vriendin van een vriendin mij had gevraagd meneer Grunberg rond te leiden door onze stad omdat hij wilde weten waar hij was beland. Zo had ik dat gehoord tenminste want toen ik hem ontmoette merkte ik direct dat het hem niets kon schelen in welke stad hij was. Hij had net zo goed in Japan kunnen zijn.

Normaal gesproken geef ik alleen in de zomer rondleidingen, maar als een vreemdeling in de winter naar Lublin komt, maak ik natuurlijk een uitzondering. Zeker nu oom Pawel mij op straat heeft gezet. Van de mevrouw van het culturele bureau, Malgorzata, God zegen haar, kreeg ik een boek van de schrijver, zodat ik wist wat voor vlees ik in de kuip had. Had ik toen maar naar mijn innerlijke stem geluisterd. Ik heb spijt als haren op mijn hoofd dat ik mijn innerlijke stem heb genegeerd en ook de stem van mijn moeder. Die zag een foto van de schrijver en zij zei meteen: 'Die man die deugt niet.'

Ik heb meneer Grunbergs boek Fantoompijn in het Pools gelezen. Niet helemaal, maar wel zo dat ik ongeveer wist waar het over ging en ik vraag u in alle bescheidenheid: noemen ze dat literatuur? Is er niemand die dat kan verbieden? Ik zou er een stokje voor steken als ik in de politiek zat.

Maar ik schrijf u niet vanwege boekenkwesties, ik schrijf u vanwege

‘Ik ben gevoelig. Mijn moeder zei meteen al de eerste keer dat ze mijn verloofde zag: ‘Die is erger dan moderne kunst.’ Had ik maar naar haar geluisterd’

de misdaden die in onze stad hebben plaatsgevonden. Ik heb ook de politie ingelicht, maar omdat ik niets heb gehoord, ook al heb ik aangedrongen, wilde ik u alvast op de hoogte brengen.

Laat ik bij het begin beginnen.

Op maandag 20 februari liep ik naar hotel Campanile om de schrijver op te halen en hem rond te leiden.

Hij was, dat moet ik wel zeggen, beleefd. Hij gaf me complimentjes over mijn laarzen en mijn roze sjaal die ik zelf heb gebreid en later zei hij ook nog wat aardigs over mijn spijkerbroek. Ik geloof dat er geen kledingstuk is geweest dat ik die dag aanhad dat hij niet voorzien heeft van de nodige complimenten. Uiteraard vermeed ik het nare onderwerp van zijn boek en gelukkig begon hij er ook niet over, want ik ben een eerlijk mens en dan had ik moeten zeggen dat het niet gezond is om zo'n boek te lezen en ook niet om het te schrijven. Wij liepen door de stad en ik vertelde over de geschiedenis van Lublin en de heldhaftige strijd van het Poolse volk, maar ik merkte dat zijn gedachten afdwaalden want hij zei: 'Het begint nu aardig koud te worden.'

Ik wilde hem meenemen naar een echt Lublins café, Café Heca, maar hij wilde alleen naar Café Vanilla. Hij zei: 'Daar ben ik al een paar keer geweest, daar is de wijn goed.'

Ik ben beleefd, dus ik ben met hem meegegaan naar Café Vanilla, waar hij een dure salade bestelde en een glas rode wijn. Ik hield het bij water.

Hij zag er nog steeds ontevreden uit, dus ik vroeg hoe het met hem ging.

'Slecht,' zei hij. En hij keek mij aan en hij zei: 'Heel slecht. Ik heb de halve nacht liggen woelen.'

Ik had daar misschien niet op moeten reageren maar het is nu eenmaal mijn taak in het leven om de mensen te helpen. Daarnaast ben ik een optimistisch mens. Ook mijn lieve vader heb ik geholpen toen er na zijn dood nog steeds schandelijke leugens over hem de ronde deden, onder andere dat hij de aanvoerdster van het volleybalteam zwanger had gemaakt. Mijn moeder zei: 'Fatsoenlijke vrouwen krijgen op hun zestiende geen kind.' Daarin heeft ze natuurlijk gelijk. Zoals ik zei, deze brief gaat niet over mijn vader, maar ik word emotioneel als ik het over hem heb.

De schrijver antwoordde op mijn vraag waarom het zo slecht met hem ging terwijl hij in zo'n mooie stad was beland, dat niemand van hem hield. Daarna zei hij dat hij een monsterlijk persoon was.

Terwijl hij over dit onderwerp verder doorzeurde, at hij de dure salade alsof hij dagen niet had gegeten en van de vriendin van mijn vriendin had ik gehoord dat hij niet eens hoefde te betalen voor zijn hotel, dus ik begreep dat gezeur niet.

Toen was hij eindelijk klaar met zijn jeremiade.

Als gids ben ik altijd optimistisch gebleven terwijl ik heel wat tegen-slag in mijn leven heb gehad, maar je zult mij niet horen zeuren. Je moet de stemming er een beetje in houden, dus daarom zei ik tegen hem: 'Dat moet u niet zeggen, meneertje. Er is voor iedereen wel iemand op deze wereld. Zo monsterlijk bent u nu ook weer niet.'

Daarna keek hij mij aan alsof hij het in Keulen had horen donderen en hij vroeg: 'Hebt u dan al de ware gevonden?'

Ik heb mijn verloving verbroken, omdat mijn verloofde een smeerpap was, dus daarom moest ik een klein beetje huilen toen de schrijver vroeg of ik de ware al had gevonden. Ik ben gevoelig. Mijn moeder zei meteen al de eerste keer dat ze mijn verloofde zag: 'Die is erger dan moderne kunst.' Had ik maar naar haar geluisterd.

Meneer Grunberg trooste mij (wat ik hier vertel heb ik trouwens ook allemaal in de brief aan de politie verteld en ik ben er ook een paar keer langs gegaan, maar ik kon niet alles kwijt). Hij bestelde eerst een glas rode wijn voor mij en gaf me daarna een papieren zakdoekje. Vervolgens zei hij dat hij ook niemand op deze wereld had, dat er overall crisis was maar in zijn hoofd nog wel het meest. Veel geld had hij ook niet. Het kwam erop neer dat hij geen geld en geen liefde had maar dat hij mij had ontmoet en dat iedereen die mij had ontmoet geen geld en liefde meer nodig had. Zoiets in elk geval, ik heb het niet allemaal onthouden.

Ik drink normaal gesproken wodka met jus d'orange, maar ik kijk een gegeven paard niet in de bek. Dus ik goot de rode wijn zo naar binnen, want ik houd niet van rode wijn en hoe minder je proeft hoe beter het is.

Ik vroeg hem: 'Wat zou u van onze mooie stad willen zien? Wilt u naar de beroemde kapel?'

Want daarvoor was ik gekomen, toch?

Toen zei hij: 'Ik heb het mooiste van de stad al gezien. Dat ben jij.'

Mijn vader Ferdzik zei al toen ik twaalf was tegen me: 'Jij bent niet de dunste maar wel de mooiste.' Toen ik veertien was, zei hij het nog steeds tegen me hoewel ik acne had die niet alleen op mijn gezicht zat maar ook op mijn rug, maar mijn vader hield nu eenmaal van zijn dochter en zijn liefde ging dwars door alle acne van de wereld heen. Een vrouw wil graag horen dat ze mooi is, heren. Ook al kwam het compliment dan uit zijn mond, ik besloot er toch van te genieten. Beter een vogel in de hand dan tien in de lucht.

'Maar wat wilt u van de stad zien?' vroeg ik aan de schrijver. 'Ik ben hier om u iets van de stad te laten zien. Wilt u soms iets over de geschiedenis van Lublin weten?'

Hij zei: 'Ik zou alleen maar jou willen zien. Ik ben een ongelukkig mens, maar als ik naar jou kijk word ik weer een klein beetje gelukkig.'

Ik dacht dat hij het meende en ik wilde niet weer dat gezeur over de liefde en het monster horen, daarom zei ik: 'Ik wil best wel een keertje

© BRECHT EVENS

wodka met jus d'orange met u drinken, maar nu ga ik u rondleiden.' Ik was een beetje op mijn hoede, maar ik ga altijd uit van het beste in de mens. Want in december 2011 was ik gevraagd een Poolse schrijver door onze stad rond te leiden, ik zal zijn naam niet noemen. Die weigerde zijn appartement uit te komen en hij dwong me boodschappen voor hem te doen. Ik kan u verzekeren dat hij dingen met mij gedaan heeft die je niet met een vrouw doet, maar mij hoort u niet klagen. Van een Poolse schrijver accepteer je ook meer dan van een vreemdeling.

De Nederlandse schrijver begon mij allemaal vragen te stellen. Voor de beroemde kapel had hij totaal geen interesse. Ik was aan het vertellen over de schilderijen en de fresco's en hij zei opeens: 'Nu moeten we stil zijn, want we moeten mediteren.'

Terwijl hij aan het mediteren was, greep hij mijn hand en de tranen liepen over zijn wangen, maar ik heb ze daar laten lopen want er zijn grenzen. Maar toen hij na vijf minuten nog steeds aan het snorren was zei ik: 'Hoge bomen vangen veel wind, meneer.' Daarna zijn we naar hotel Lublinianka gelopen, waar hij in de bar een wodka met jus d'orange voor mij heeft besteld en rode wijn voor zichzelf. Ik heb hem alles verteld, over mijn moeder, die na de dood van mijn vader in de war is geraakt maar niet zo dat ze moet worden opgenomen, en over de aanvoerdster van het volleybalteam, die beweert dat mijn vader een kind bij haar heeft gemaakt, maar mijn moeder en ik weten beter.

Dat interesseerde hem allemaal enorm. 'Ongelooflijk,' zei hij. 'Jouw familie heeft veel meegemaakt. Jij bent een bijzonder mens.' Daarna zijn we naar hotel Campanile gelopen, en daar heeft hij mij uitgenodigd op zijn kamer. In zijn klerenkast stond een fles rode wijn en die heeft hij toen met mij opgedronken. Ook heeft hij ongevraagd dingen met mij gedaan die een man niet met een vrouw doet en die ik daarom niet hier zal noemen.

'Hij heeft dingen met me gedaan die je niet met een vrouw doet, maar mij hoort u niet klagen. Van een Poolse schrijver accepteer je ook meer dan van een vreemdeling'

De volgende dag ging ik weer naar hem toe, want ik moest hem rondleiden. Om eerlijk te zijn begon ik op dat moment al wel een beetje aan zijn oprechte interesse in mij te twijfelen, want toen hij uit de lift kwam, gaf hij mij een handkus en hij zei: 'Ik wil je bedanken dat je mijn leven mooier maakt.'

Overdreven vond ik dat. Ik kende hem amper. Voor het mooier maken van een leven is wel meer nodig. Zo snel gaat dat niet.

Hij wilde naar Majdanek. We liepen daar wat rond en hij zei weinig. Wel wilde hij weten of de flatgebouwen naast het concentratiekamp er ook al stonden tijdens de oorlog. Ook durfde hij te zeggen dat het vast niet zo prettig is om over een concentratiekamp uit te kijken.

Na Majdanek gingen we naar mijn moeder, want hij wilde een oudere Poolse vrouw ontmoeten die hem kon vertellen over hoe het vroeger in Lublin was.

Sinds de dood van mijn vader lijdt mijn moeder aan stemmingswisselingen. Soms komt ze haar bed niet uit, dan weer nodigt ze al haar vrienden uit. Ze is 56, maar ondanks haar slechte gezondheid ziet ze eruit alsof ze 46 is, misschien zelfs nog een paar jaartjes jonger.

Mijn moeder spreekt geen Engels dus ik vertaalde.

De schrijver complimenteerde haar met haar rok, hij vertelde dat hij een onmens was en een monster en dat hij geen liefde in zijn leven had en dat het geld ook op was, vanwege de crisis, en toen de avond begon te vallen pakte hij haar hand. Hij deed precies hetzelfde bij mijn moeder als bij mij en het ergste was nog wel dat hij leek te zijn vergeten dat ik erbij was.

Mijn moeder is een gastvrije vrouw en ze droeg me op een soep te maken en de fles wodka op tafel te zetten. En toen ik tegensputterde sputterde zij tegen, maar zij is beter in tegensputteren dus ik maakte de soep.

Na de soep en de wodka vroeg meneer Grunberg of hij mocht blijven slapen, want hij zei dat hij het niet meer uithield in Campanile. Hij zei dat hij altijd dacht dat hij van hotels hield, maar dat hij nu wist dat hij op zoek was naar warmte, menselijke warmte. En hij beweerde dat de Poolse warmte de echte menselijke warmte was. Hij had het over smerige, menselijke liefde, maar u en ik weten dat er niets smerigs is aan de menselijke liefde.

Mijn moeder is net zo'n gevoelige vrouw als ik en daarom heeft ze hem warmte gegeven.

In de winter slapen we in één bed om de stookkosten laag te houden. Eerst deed hij met mij wat je niet doet met een eerbare vrouw en daarna met mijn moeder. Ik zal er verder niet over spreken. Maar als u de details wilt weten kunt u beslist bij mijn moeder terecht.

De volgende ochtend ging hij het huis uit en een kwartier later kwam hij terug met twee bossen bloemen. Hij trok bij ons in, hij nam eten en wodka mee en hij noemde mijn moeder 'een engel' en mij 'de dochter van een engel'. Ik wilde het niet, maar zoals ik al zei, wij zijn gastvrij. En de appel valt nu eenmaal niet ver van de boom.

Ik geloof dat hij de rest van zijn verblijf amper ons bed uit is gekomen. Elke avond om zeven uur kroop hij in ons bed en dan droeg hij mijn moeder en mij op naast hem te komen liggen en dan moesten we volksliedjes zingen. Af en toe citeerde hij een dichter, maar ik weet niet meer welke.

Ik zal nu de voorwerpen opsommen die uit onze woning zijn verdwenen:

2 verzilverde theelepels

1 vaas, volgens mijn moeder antiek

1 commode, deze commode heeft mijn moeder hem geschonken maar op dat moment wist ze niet wat ze deed en toen de commode de volgende dag door twee mannen werd afgehaald, durfde ze er niets meer van te zeggen, want gegeven is gegeven

1 bruidsjurk, van mijn moeder

1 pak dat nog van mijn vader is geweest

1 verzameling zeldzame munten

1 zilveren kandelaar, volgens mijn moeder een museumstuk.

Ik sluit een foto van de commode bij. Ik vermoed dat de schrijver deze commode aan iemand in Lublin heeft verkocht, dus als u de commode ziet kunt u hem in beslag nemen en weer aan ons teruggeven. Als het zo doorgaat moeten wij een onderhuurder nemen en dan kunnen we die commode goed gebruiken.

Die theelepels zullen niet veel waard zijn, maar het gaat om het principe. Wie het kleine niet eert is het grote niet waard.

Mijn moeder en ik hebben het niet gemakkelijk maar elke vrijdagavond is er een salon om het leven aangenaam te maken. Bezoekers kunnen dan een enveloppe met iets extra's achterlaten op het aanrecht want dit zijn moeilijke tijden voor hardwerkende mensen. Wij geven warmte en we willen er niet veel voor terug.

U hoort mij niet zeggen dat alle Nederlanders dieven zijn of dat alle schrijvers dingen doen met vrouwen die geen fatsoenlijk mens zouden doen, maar ik hoop van harte dat u optreedt tegen deze dief, deze oplichter, deze man, die een gevaar is voor mens en samenleving, en die geen enkele moraal heeft als het gaat om fatsoen.

Uw toegewijde dienaar,

Danuta Kalinowska

P.S. Als u op vrijdag naar onze salon komt, wilt u s.v.p. zachtjes doen op de trap? Een kleine bijdrage aan de stookkosten wordt zeer op prijs gesteld.

Wie is Arnon Grunberg?

Grunberg! Die ken ik. Wint alle prijzen! Schrijft straffe columns!

Arnon Grunberg is in Nederland, wat Tom Lanoye is in Vlaanderen: alomtegenwoordig. Het lijkt er wel op dat alles wat hij aanraakt in goud verandert. Hij wint even vlot literaire prijzen als Tom Boonen klassiekers. Hij schrijft columns in zowat alle relevante bladen. Hij is journalist, prozaïst, dichter, theaterauteur en ruziemaker.

Ruziemaker. Dat klinkt goed. Een voorbeeldje graag?

Hoever wil je er? In 1997 schreef de criticus Hans Goedkoop een niet zo positieve recensie over de roman *Figuranten* in *NRC Handelsblad*. Grunberg schreef ook voor die krant en eiste dat Goedkoop zou worden ontslagen. Uiteindelijk koelde de ruzie zonder blazen. In 2007 ontplofte de boel helemaal. Grunberg had A.F.Th. Van der Heijden onderuit gehaald in een column. Toen die terugloeg, deelde Grunberg weer wat verbale klappen uit. Ze waren beiden genomineerd voor de Ako Literatuurprijs en Van der Heijden weigerde bij de prijsuitreiking in dezelfde ruimte als Grunberg te zitten. Hij won wel de prijs. Grunberg was koppig en stelde zijn volgende boek *Onze oom* voor in Eupen. Zogezegd omdat hij niks meer met literair Nederland te maken wilde hebben.

Een prijs meer of minder voor Grunberg. Dat maakt toch het verschil niet.

Inderdaad. Hij won twee keer de AKO Literatuurprijs (2000 en 2004), twee keer de Gouden Uil (2007) en één keer de Libris Literatuurprijs (2007). Maar ook de prestigieuze Constantijn Huygensprijs won hij al. Hij won ooit twee keer de Anton Wachterprijs, terwijl je die maar één keer kunt winnen. Hij is namelijk een debuutprijs.

Heeft hij dan twee keer gedebuteerd?

Jazeker. In 1994 met *Blauwe maandagen* en in 2000 met *De geschiedenis van mijn kaalheid*. Daarvoor gebruikte hij het pseudoniem Marek van der Jagt. Onder die naam zou hij tot 2005 blijven publiceren.

Serius nu. Vertel eens iets over zijn leven.

Grunberg (*1971) is van joodse komaf. Zijn moeder heeft de kampen van Auschwitz overleefd. Zijn zus ging als orthodoxe joodse in Israël wonen. Hij verhuisde naar New York waar hij woont als vrijgezel. Hij leek er aanvankelijk alles aan te doen om zijn joodse identiteit te ontkennen. Dat laatste jaren is het jodendom echter vaak het onderwerp van zijn boeken.

Maar Grunberg schrijft niet in de eerste plaats over zijn eigen leven, zijn eigen navel. Hij schrijft over de wereld van vandaag: over 9/11, over de soldaten in Afghanistan, over asielzoekers, over gemengde huwelijken. Dat sluit ook aan bij zijn werk als journalist en columnist.

Niet echt een grappenmaker.

En toch speelt humor – vooral in zijn vroege werk – een belangrijke rol. Grunberg speelt graag spelletjes. Met zijn lezers, met zijn collega's, met zijn personages en met zichzelf.

Zijn universum is absurd en zijn personages zijn heel vaak meelijwekkend of zelfs lachwekkend in hun hulpeloosheid.

Ook in zijn columns is de zwarte humor en het bijtende sarcasme nooit ver weg. Wie in zijn vizier komt, weet dat hij de volle laag krijgt; onder meer in zijn *Humo*-column of zijn dagelijkse voorpagina-stukje in *de Volkskrant*. De frontale aanval is zijn meest geliefde tactiek.

Ik heb het begrepen. Die Grunberg is een grote meneer.

Of hij over honderd jaar nog gelezen zal worden, moet nog blijken. Hij is zo'n veelschrijver dat er wel wat kaf tussen het koren is geslopen. Toch vinden zijn boeken moeiteloos de weg naar het buitenland: in 25 talen is hij vertaald. Onlangs was er in Gent nog een heel colloquium over Grunbergs werk in vertaling. Hij leverde zelf ook al bijdragen voor *Die Welt*, *Die Zeit*, *Libération* en *The New York Times*. En dan heeft hij ook nog een blog.

Toe maar....

Arnon Grunberg is een schrijver die zich als een vis in het water voelt in de moderne mediamaatschappij. Hij leeft niet als een kluisenaar in zijn zolderkamer-tje. Hij schrijft columns voor een tiental bladen, neemt ongeveer elke opdracht aan die hem wordt aangeboden, schrijft gelegenheidsteksten, geeft lezingen, maakt reportages. Zijn website is een goudmijn voor iedereen die zijn doen en laten op de voet wilt volgen.

Kortom: een mens vraagt zich af wanneer Grunberg nog tijd heeft om romans te schrijven.

Korte verhalen daarentegen...

Dit verhaal schreef hij in opdracht van het Vlaams-Nederlands Huis deBuren. Hij verbleef in de Poolse plaats Lublin en schreef een citybook. Als de feiten die in die fictieve verhaal worden aangeklaagd waar zijn, dan heeft hij het daar echt naar z'n zin gehad. Lezen maar. En misschien kun je dan ook een glas van zijn eigen wijn drinken. Je hebt drie soorten 'Arnon Grunberg Wines': Freud, Schopenhauer en Marx. Met op het etiket teksten van de meester zelf en tekeningen van Roland Topor. Gezondheid!

(KVDB)

Verplichte lectuur

01 Blauwe maandagen (1994)

Grunberg debuteerde toen hij 23 jaar was en brak meteen door. *Blauwe maandagen* is een autobiografische roman waarin het oorlogsverleden van zijn joodse ouders is verwerkt. Grunberg voert zichzelf als personage op. Hij is op de dool en wordt zelfs gigolo. Het boek viel meteen op door de eigen, cynische, stem van de jonge auteur. Grunberg kreeg de debuutprijs en het boek werd wereldwijd vertaald.

02 Liefde is business (1999)

Veel poëzie heeft Arnon Grunberg niet geschreven en *Liefde is business* kun je ook omschrijven als proza dat zich als poëzie heeft vermomd. De gedichten draaien rond 'hoer C', een Nederlands meisje dat net zoals de schrijver in New York woont en daar haar lichaam verkoopt. Wanneer ze gelukkig lijkt te worden, dicht Grunberg: 'maakt niet uit / zeg ik / mijn hand / op haar natte hoofd / morgen / gaan we het kapotmaken / morgen ben je weer / ongelukkig / als altijd / niets om van wakker te liggen'. Ook een prachtige portret van New York.

03 De asielzoeker (2003)

Dit boek betekent een ommekeer in het oeuvre van Grunberg. De speelvogel wordt weggedrumd door de "inktzwarte moralist" (Arjan Peters in *de Volkskrant*). Hoofdperson Christian Beck leeft zonder illusies samen met zijn vrouw Vogel die termaal is. Om haar te behagen staat hij toe dat ze trouwt met een uitgeprocedeerde asielzoeker. Een amuse gueule? "Niets is ondraaglijker dan geluk, het is alleen te doen als je weet dat je op het punt staat het te verliezen." Bekroond met de Ako Literatuurprijs en de F. Bordewijkprijs.

04 Tirza (2006)

Door *De Groene Amsterdammer* uitgeroepen tot de belangrijkste roman van de 21ste eeuw. De saaie kleinburger Jörgen Hofmeester werkt bij een uitgeverij. Hij verliest zijn job, zijn vrouw en zijn spaargeld. Hij kan niet langer de schijn ophouden. De bom barst helemaal wanneer zijn jongste dochter Tirza een relatie begint met een Arabier. Koppels die zinnens waren een kind te nemen, lezen dit boek beter niet. Bekroond met de Gouden Uil en de Libris Literatuurprijs.

05 Kamermeisjes en soldaten (2009)

Dit zijn de verzamelde journalistieke stukken van Grunberg. Hij probeerde te doorgronden waarom soldaten uit het rijke westen hun leven riskeren in Afghanistan en Irak. Hij bezocht Guantánamo; ging werken als kamermeisje in een Oostenrijks hotel; interviewde het partijbestuur van de pedopartij. Als journalist is Grunberg haast onwezenlijk objectief. Hij velt geen oordelen, maar registreert. (KvdB)

De boeken van Arnon Grunberg verschijnen bij Nijgh & Van Ditmar.

'Echt gebeurd? Dat is geheim'

U verbleef in de Poolse stad Lublin op vraag van deBuren. Wat is u bijgebleven?

"Te veel om hier op te noemen. Als je twee weken ergens verblijft, onthoud je veel. Tenzij je problemen hebt met je geheugen. Ik noem hier slechts twee dingen. Hoe dicht het concentratiekamp (Majdanek) bij de stad is. En de geslaagde restauratie van de oude stad. Zeker in vergelijking met bijvoorbeeld Warschau."

In hoeverre heeft u er beleefd wat het personage 'Arnon Grunberg' in het verhaal beleefde?

"Dat is geheim."

Het kortere werk bevat u wel (columns, reportages), toch schrijf u zelden korte verhalen. Waarom?

"Ik heb alles bij elkaar genomen toch aardig wat korte verhalen geschreven, genoeg om een dik boek mee te vullen. Maar het klopt, voor een kort verhaal moet een aanleiding zijn. Ik zou eerder aan een nieuwe roman beginnen dan aan een nieuw kort verhaal."

Waar bent u momenteel mee bezig?

"Mijn nieuwe roman is net af en ik ga nu beginnen aan een lezing over (o.a.) Freud."

Welk boek bent u nu aan het lezen? Valt het in de smaak?

"*Eis Tau* van Ilija Trojanow. Het is te vroeg om daar een oordeel over te vormen. Ik bedoel, ik ben nog aan het lezen, in die zin is het te vroeg." (KVDB)

De citybooks van deBuren

Het Vlaams-Nederlands Huis deBuren stuurt schrijvers en kunstenaars op reis naar Europese steden. Ze schrijven er een 'citybook'. Dat kunnen verhalen, essays of gedichten zijn. Het resultaat wordt gepubliceerd als audioboek en als e-book. Er zijn nu al unieke stadspotretten van Boekarest, Charleroi, Chartres, Graz, Lublin, Sheffield, Skopje, Tbilisi, Oostende, Utrecht en zelfs Grahamstown (Zuid-Afrika).

Het citybook van Arnon Grunberg zal ook in het Engels, Frans en Pools verschijnen. Op 24 mei opent de tentoonstelling van citybookfotografen in De Markten in Brussel. Op 5 juni zijn Mauro Pawlowski en Maud Vanhauwaert er te gast voor een publieksinterview. Op 28 juni komt Arnon Grunberg voorlezen.

In 2012 loopt het citybookproject in Venetië, Yerevan (Armenië) en Turnhout.

Download de citybooks op:
www.city-books.eu

